
АВТОХТОННІ ТА ІНТРОДУКОВАНІ РОСЛИНИ

NATIVE AND ALIEN PLANTS

збірник наукових праць

Зміст

Олена Д. Андриєнко, Анатолій І. Опалко Коллекція <i>Amelanchier Medik.</i> НДП «Софіївка» НАН України.....	5
Olena D. Andriienko, Anatoly I. Opalko <i>Amelanchier Medik.</i> collection of NDP «Sofiyivka» of NAS of Ukraine.....	5
Людмила В. Вегера Деякі підходи до створення садів рододендронів в умовах України.....	18
L. V. Vegeera Basic approaches to rhododendron gardens creation in Ukraine	18
Любов П. Іщук Використання верби (<i>Salix L.</i>) і тополі (<i>Populus L.</i>) у квітковому аранжуванні	23
Liubov P. Ischuk Using willow (<i>Salix L.</i>) and poplar (<i>Populus L.</i>) in flowers arranging.....	23
Лариса А. Колдар Ризогенез експлантів <i>Cercis siliquastrum L. 'Albida' in vitro</i>	31
Larysa A. Koldar Risogenesis of <i>Cercis siliquastrum L. 'Albida'</i> explants <i>in vitro</i>	31
Людмила П. Лисогор, Ольга О. Красова, Іван І. Коршиков Дендрофлора модельних залізорудних відвалів Криворіжжя: структурний аналіз, здатність до колонізації техногенних екоотопів	36
Liudmyla P. Lysohor, Ol'ha O. Krasova, Ivan I. Korshykov Dendroflora of model iron-ore dumps of Kryvyi Rih: a structural analysis, the ability to oecizing technogenic ecotopes.....	36
Максим А. Мельник, Віктор О. Лях Вплив типу підщепи на здатність до перезимівлі щепленого матеріалу садових троянд.....	44
Maksym A. Melnik, Viktor O. Lyakh Influence of the type of rootstock on the ability to wintering the grafted material of garden roses	45
Оксантиук В. М. Особливості насінного розмноження представників роду <i>Cotinus Mill.</i>	49
Oksantiuk V. M. Features of seed propagation of representatives of the genus <i>Cotinus Mill.</i>	49

Колекція *Amelanchier* Medik. НДП «Софіївка» НАН України

Олена Д. Андриєнко¹, Анатолій І. Опалко²

¹Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Черкаської обл., Україна,

e-mail: olena_andrienko@ukr.net

ORCID ID0000-0003-1485-4691

²Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України, м. Умань, Черкаської обл., Україна, e-mail: opalko_a@ukr.net

ORCID ID0000-0003-0664-378X

Необхідність узагальнення інформації з історії впровадження та результатів вивчення біологічних і екологічних особливостей представників роду *Amelanchier* Medik. (ірга) зумовлюється всезростаючим інтересом до цієї, нетрадиційної для України рослини, що характеризується плодово-декоративною цінністю, медоносними, лікувальними та ґрунто-закріплювальними властивостями. Дослідження проводили у ґрунтово-кліматичних умовах та на основі колекції *Amelanchier* spp., створеної в НДП «Софіївка» НАН України, використовуючи загальноживані методичні підходи. Сучасна колекція *Amelanchier* spp., що нині нараховує 19 таксонів, була започаткована в «Софіївці» ще наприкінці 19 сторіччя. Географічне розташування та кліматичні умови «Софіївки» відповідають потребам рослин інтродукованих представників *Amelanchier* для послідовного й стабільного проходження фенологічних фаз. Для вивчених *Amelanchier* spp. характерне рясне, щорічне, цвітіння й плодоношення, частково детерміноване високим ступенем самоплідності рослин. Досліджені види стійкі щодо дії абіотичних і біотичних чинників за показниками зимостійкості, посухостійкості та коливань водного режиму, досить стійкі проти шкідників і збудників хвороб. Рослини досліджених видів ірги розмножуються як насінним, так і вегетативним способом. Кущі розростаються за допомогою кореневищ. У разі видалення/пошкодження материнського стебла спостерігається підвищення інтенсивності цього процесу. За підсумками інтродукційного експерименту вивчені види ірги були розподілені на дві групи. До першої віднесено цілком перспективні для впровадження види *A. alnifolia* (Nutt.) Nutt. ex M. Roem., *A. florida* Lindl. та *A. spicata* (Lam.) K. Koch, що зберігають властиву їм у природі форму росту, мають високу пагонотвірну здатність зі щорічним приростом, продукують повноцінне насіння і можуть розмножуватись насінням місцевої репродукції; до другої ввійшли досить перспективні види *A. asiatica* (Siebold & Zucc.) Endl. ex Walp., *A. canadensis* (L.) Medik., *A. laevis* Wiegand, *A. ovalis* Medik. і *A. stolonifera* Wiegand з доволі високим біологічним потенціалом пристосувальних реакцій. Види цієї групи характеризуються високою або середньою пагонотвірною здатністю зі щорічним приростом основних пагонів. Представники обох груп можуть успішно впроваджуватись у типових для центральної частини Правобережного Лісостепу України умовах з перспективою поширення в інші регіони зі схожими ґрунтово-кліматичними параметрами, однак після відповідного уточнення.

Ключові слова: інтродукція, В. В. Пашкевич, ритми розвитку, біотичні та абіотичні чинники, розмноження.

Amelanchier Medik. collection of NDP «Sofiyivka» of NAS of Ukraine

Olena D. Andriienko¹, Anatoly I. Opalko²

¹Pavlo Tychnya Uman State Pedagogical University, Uman, Cherkassy region, Ukraine, e-mail: olena_andrienko@ukr.net

ORCID ID0000-0003-1485-4691

²National dendrological park «Sofiyivka» of NAS of Ukraine, Uman, Cherkassy region, Ukraine, e-mail: opalko_a@ukr.net

ORCID ID0000-0003-0664-378X

The growing interest in the *Amelanchier* Medik. caused to research into the history of the introduction and study of the biological and ecological features of *Amelanchier* spp., which till now are non-traditional plants for Ukraine, although its